

	שירים	
	גלעד חי	5
	חגי הופר	7
	מירון איזקסון	13
	יעל רן	17
	עידו בוקלמן	20
	רחל בן צבי	21
	נעם טל	21
	אלי הירש	24
	יעל עומר	26
	גיא פרל	26
	אולגה עגור	27
	ישראל בן דור	28
	אורי פריד	29
	קזימיז' בורנט, מפולנית: קתרין ג'ורג'יו, אמיר אור	48
	אלכסי אפוחטין, מרוסית: מקסים אוסצקי-פלדמן	50
	ח'ורח'ה מנריקה, מספרדית: עפרה בנג'ו ושמואל בנג'ו	51
	רינה לבנון	52
	אביחי קמחי	52
	אירית גינצבורג כרמי	53
	אמוץ דפני	61
	חיים צבי דותן	61
	דויד מור	62
	רות נצר	62
	נגה ספיר שצברג	63
	לילה לאה גמליאל	64
	רוני גרוס	64
	טלי פז	64
	סיפורת	
	אדמית פרא, אדמה בוערת	65
	ליאורה סומק, הומלס מלחמה	68
	רנה גינוסר, תמונת אור	70
	ביקורת ספרים, רשימות, מאמרים	
	לאה ענבל דור על מהתחלה מאת דויד גרוסמן	6
	דבורה סילברסטיין-סיון על לוז מאת עידית ברק	8
	אורית קלופשטוק על מנעד מאת יפעת גלבר	9
	מזל קאופמן על אין דובדבנים בעזה מאת	
	באסם אלנבריס	10
	יערה בן-דוד על לחיות על פי תהום מאת	
	ישראל איז'ו רוזלי	12
	יובל גלעד על 'השילוח', דצמבר 2023	14
	עופר חן - לורלי, מצוק משונן למיתוס רומנטי	18
	רבקה איילון - שלושה רומנים עבריים על חיי ישו	34
	יובל גלעד - על יונה וחלך השירים שמחוץ לספרים	34
	עמיר עקיבא סגל - זלדה ויונה, הברוש,	
	הלהבה והתפילין	37
	קריין נויבורגר טוויטו - 100 שנים לפרסום אלגיות	
	דואינו הסונטות לאורפאוס	41
	אלכס גורדון - האגדה על פרנץ קפקא	44
	מדורים	
	רפי וייכרט, מאות, נביעה	10
	רוני סומק, חצי פינה, ג'ים מוריסון, מאנגלית: אלי יונה	
	אילן ברקוביץ', שירת ישראל, שיר של אבות ישורון	22
	עמוס לויתן, מצד זה, על בוקר וערב מאת יון פוסה,	
	על שיר בורא קורא מאת רות קרטון-בלום ועל ספרה	
	של חמוטל ברייטוסף	54
	מאיה ב'רנו, תגובה - על ספרה של דליה הרץ	60

Iton 77

Literary Magazine

First Editor: Jacob Besser
 Editors: Amit Israeli Gilad,
 Michael Besser
 Editorial Secretary: Gila Shaul
 Editorial Board: Amos Levitan,
 Tamar Mishmar, Yuval Paz,
 Oded Peled, Dorit Peleg,
 Shalom Ratzabi, Rony
 Someck, Jacov Shai Shavit,
 Rafi Weichert

בתמיכת: משרד התרבות והספורט, מינהל התרבות

עיריית תל-אביב יפו - האגף לאמנויות

המו"ל: אגודת סופרים ואמנים לקידום הספרות והתרבות
 עמותת מס' 580073575

1565-253X ISSN

77iton@gmail.com

www.iton77.com

טל': 03 5618271 ת"ד 51208 ת"א 67137

עיתון 77

כתב עת לספרות ולתרבות

העורך המייסד: יעקב בסר ז"ל
 עורכים: מיכאל בסר, עמית ישראלי-גלעד
 מנכ"ל: אדם פרנס
 חברי המערכת: עמוס לויתן, רוני סומק,
 רפי וייכרט, יעל בונה-לוי, תמר משמר,
 שירז קליד, יובל פז, דורית פלג, עווד
 פלד, שלום רצבי, יעקב שי שביט, עירון
 בריד, גלעד חי

מיתוסים ומציאות

עזה של מטה

"משקעת, עזה של מטה. כמו מטרון, לא פתוח/ לקהל הרחב. עזה של מטה/ מסתעפת/ בתוך עצמה/ והורסת את עצמה. לו היטיבו/ לבנות/ את עזה/ של מעלה, מהבטון של עזה של מטה/ ומברזל הרקטה, לא היתה/ נשארת/ עזה/ עזה."

מתוך: אני נסים ברכה כותב שירה, ספרי 'עתון 77', 2013

לפני עשר שנים או קצת יותר נכתב השיר הזה, ומפתה לומר - כתב ולא ידע כמה צדק וכו'. בכל אופן מצמרר. וזה מביא אותי לתמצית מאמרו של אלכס גורדון על פרנץ קפקא, שהיא - זה לא שקפקא ניבא מה שיקרה ליהודים/לאנשים בעתיד, הוא פשוט כתב על מה שראה. וזאת מחשבה מעניינת, על הקשר בין מה שאנחנו רואים למה שאנחנו יודעים, בין מה שאנחנו בוחרים לראות, בוחרים לדעת. ואם אפשר להמליץ כאן על סרט מופתי באמת, לכו לראות את "אזור העניין" של הבמאי הבריטי-הודי ג'ונתן גלייזר, שנשא דברים שנויים במחלוקת בטקס חלוקת האוסקר, ובכך הוכיח שיש דברים שאנחנו גם בוחרים לא לשמוע.

עמית ישראלי-גלעד

בגליון זה חברו שתי רשימות העוסקות ביונה וולך: הטקסטים, המיתוסים, הדמות. יובל גלעד כותב על ספר השירים שמחוץ לספרים (של וולך) ועומד על מה שמעבר למיתוס. עמיר עקיבא סגל בוחן מה בין וולך-המיתוס לטקסטים שכתבה, ומביא בהקשר זה את הסיפור המרתק על יחסיהן של המשוררות יונה וולך וזלדה, ועל הפער שנפער ביניהן בעקבות השיר הפרובוקטיבי 'תפילין'.

ועוד בעניין מיתוסים, עופר חן כותב על היווצרות מיתוס לורלי (היינה בעקבות ברנטאנו, אלתרמן בעקבות היינה).

קרן נויבורגר טוויטו סבורה - בעקבות עיון מחדש ב"אלגיות דואינו" וב"סונטות לאורפאוס" (במלאות להן 100 שנים) - כי בניגוד לטענה שרילקה שייך "לעולם של אתמול", המשורר קרא תיגר על השיח הרומנטי, "הציב את השירה במרחב הציבורי ועודד כל אדם ואדם לקחת חלק בכיורון המציאות ובעיצובה באמצעות מילים ומעשים כאחד."

רשימות מהתחתית. הגלגול

אפילו הציניקנים מבין המחנות הפוליטיים בארצנו הצעירה לא תיארו לעצמם שבחלוף כ-40 שנה, המושג שמאל יהיה בעיקר בהקשר של נהיגה ונסיעה, או בהגדרה (פיקטיבית לדעתי) ש'סמול' הוא כל המתנגד לביבי.

למרות ששנות השמונים המוקדמות לא היו שנים נעימות - העולם היה בשלהי המלחמה הקרה, ואצלנו שפעו מריבות פוליטיות סוערות ואלימות, בכל זאת שרר סוג של סדר: חומת ברלין עדיין עמדה וכמו הגדירה: זה שמאל זה ימין, כאן החופש ושם דיקטטורה. כאן המעוז המערבי לנוכח האויב הסובייטי וכאן המעוז הערבי אל מול הדקנדרס המערבי.

ומאז כאילו נרדמנו, והתעוררנו שונים לגמרי, מעין יצור מרובה איברים וקשה להגדרה, אנחנו - מדינת ישראל, והעולם כולו.

והשאלה היא אם שנת 2023 העירה אותנו, ואם גורלנו יהיה כגורלו של גרגור סמסא, או שנצליח לחבר לנו עלילה אחרת. ♦

מיכאל בסר

כבר חצי שנה שאני מתקשה בכתובת הטור הזה, מטעמים שמן הסתם ברורים לכם. יש מין חלל בתוכי שאינו מאפשר לכתוב ובעיקר למצוא טעם בכך, מה גם שאין טעם לכתוב את הרשימה הזאת ללא קורטוב הומור שמאז 7/10 אינו זמין במיוחד.

בצר לי אני פונה שוב לתחנת קרליבך המפוארת ואל המתחם המפואר שהחליף את 'גשר מעריב' שפוצץ אי אז בשנת 2015 לפני שידענו את הקורונה (שלא לדבר על מחדל 23), והוא לא מאכזב: דווחתי הבוקר, שניות לפני שהגליון ירד לדפוס, שהכביש השקוע שבצומת מעריב, זה שהחליף את הגשר, הוצף בגשמי מרץ העזים וכל המכוניות שבחרו בנתיב השמאלי נאלצו עקב כך לחזור "רוורס"; הדבר הראשון שקפץ מנבכי הזיכרון זה ההערה או הבדיחה שנאמרה אי שם בתחילת שנות השמונים: "יודעים מה נשאר מהשמאל? - שריד!" (הכוונה היתה ליוסי שריד, למי ששכח).